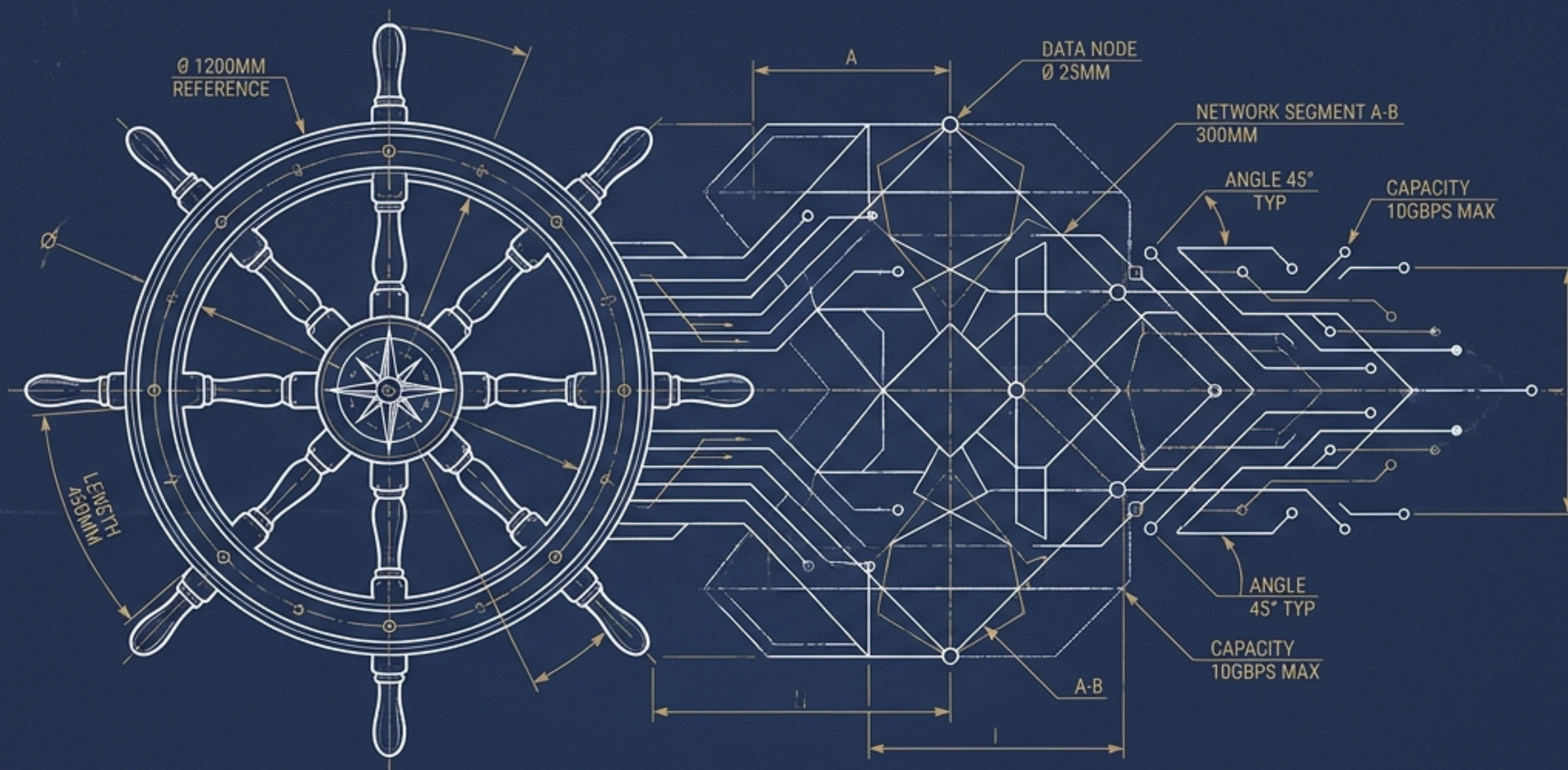

Архітектура прозорості: ШІ в силабусах

Практичний посібник із впровадження
AI Assessment Scale та стандарту GAIDeT

Документ: Генеральне креслення

Статус: Затверджено до імплементації

Масштаб: 1:1

Навігація в епоху ШІ: Зміна парадигми

Бінарна логіка (Тотальна заборона)

- Створює хибне відчуття безпеки («заборонено» не означає «не використовують»).
- Перетворює викладачів на детективів, а не менторів.
- ШІ-детектори дають хибно-позитивні результати і не можуть бути єдиним доказом.

Диференційована шкала (Прозора інтеграція)

- Правила використання залежать від конкретного навчального результату.
- Оцінюється не лише фінальний текст, а й процес його створення (чернетки, логіка).
- Чіткий прозорий статус для кожного окремого завдання в силабусі.

Компас превенції: AI Assessment Scale

Кожне суттєве завдання у силабусі повинно мати чітко визначений рівень за цією шкалою.

Рівень 0

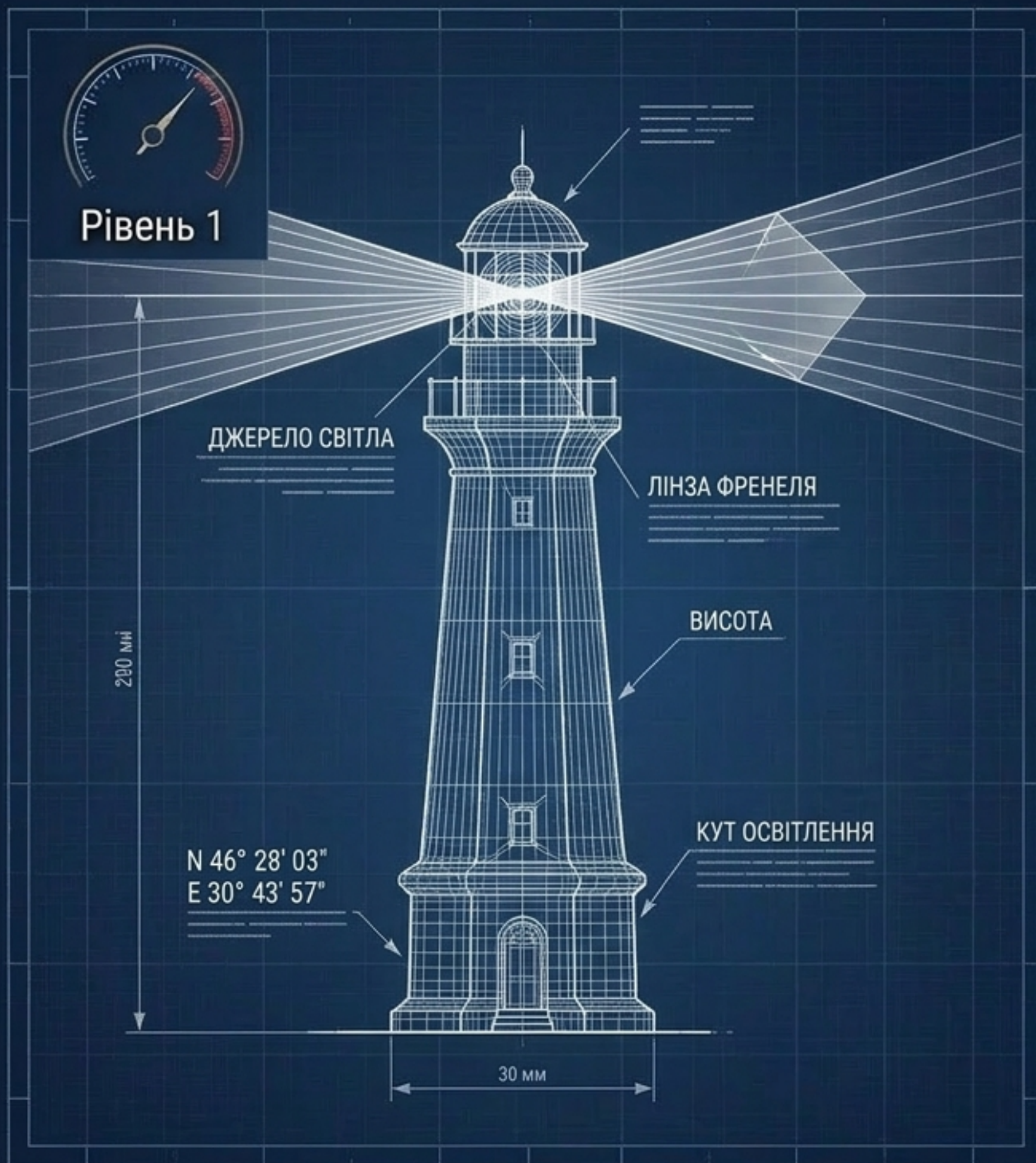
Рівень 0: Без ШІ (Зона закріплення)

Метафора: Якір — покладання виключно на власні знання, розуміння та навички. Фіксація фундаментального базису.

Суть рівня: Перевірка індивідуальної навички без жодних зовнішніх інструментів. Використовується для закритих іспитів, тестів, усних відповідей або демонстрації базових знань.

ДИСКЛЕЙМЕР ДЛЯ СИЛАБУСУ:

Для виконання цього завдання використання будь-яких інструментів генеративного штучного інтелекту (ChatGPT, Claude тощо) категорично заборонено на всіх етапах (від пошуку ідей до редагування тексту). Подання згенерованого контенту розглядається як порушення академічної доброчесності. Здобувач повинен продемонструвати виключно власні знання.

Рівень 1: Лише підготовка та ідеяція (Пошук напрямку)

Метафора: Маяк / Ехолот — ШІ допомагає знайти правильний курс і підсвічує сліпі зони, але не буде сам маршрут.

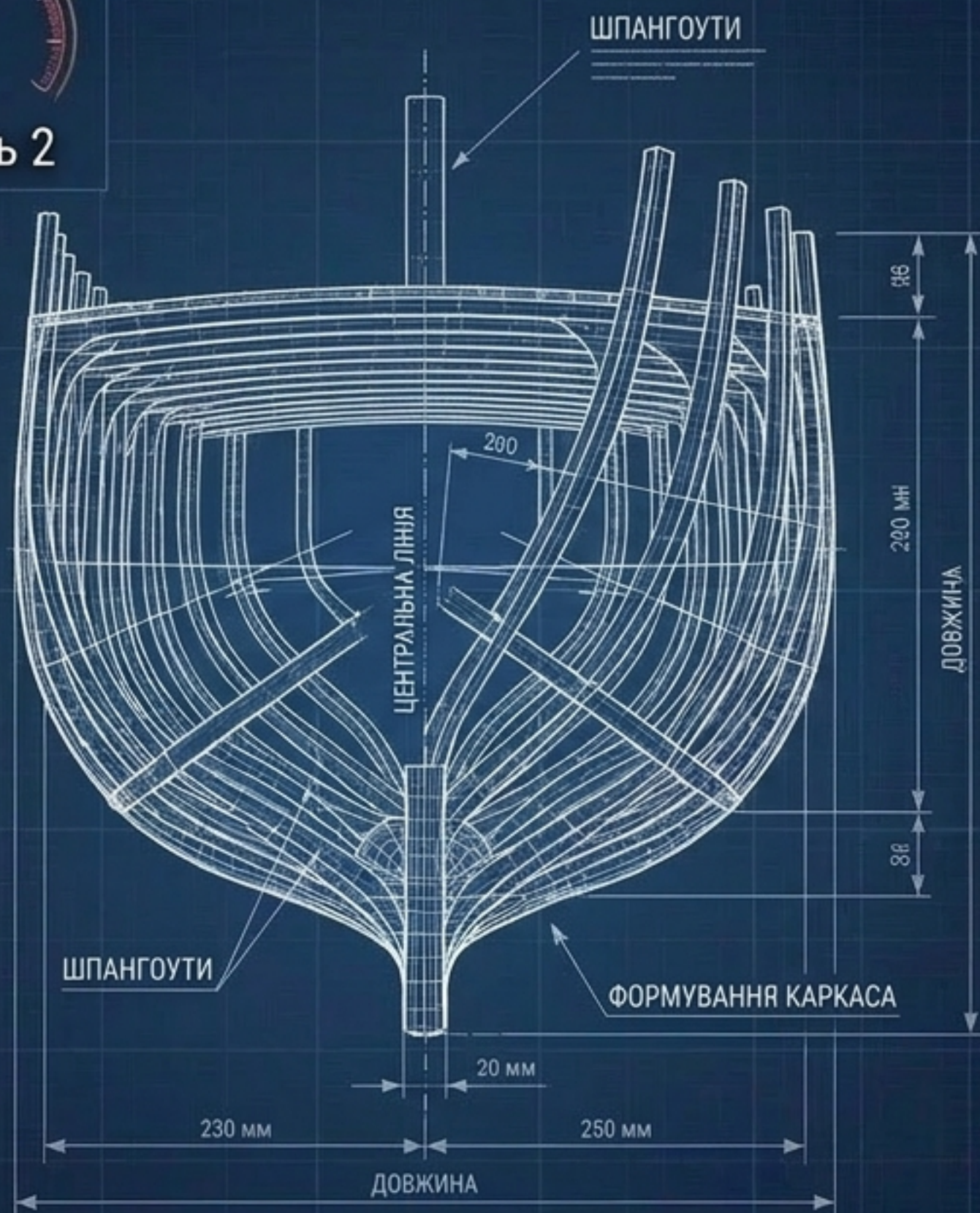
Суть рівня: Дозволено використовувати ШІ для пояснення складних тем, генерування ідей або планування структури. Проте весь фінальний контент (текст, розрахунки) має бути створений людиною.

ДИСКЛЕЙМЕР ДЛЯ СИЛАБУСУ:

У цьому завданні дозволено використовувати ШІ виключно як співрозмовника для брейнштормінгу, пошуку загальних ідей або пояснення концепцій. Проте фінальна робота (текст, розрахунки, висновки) має бути написана студентом самостійно. Пряме копіювання тексту, створеного ШІ, заборонено.

Рівень 2

Рівень 2: Редагування мови та форми (Формування каркаса)

Метафора: Шпангоути – надання правильної граматичної та стилістичної форми власному авторському матеріалу.

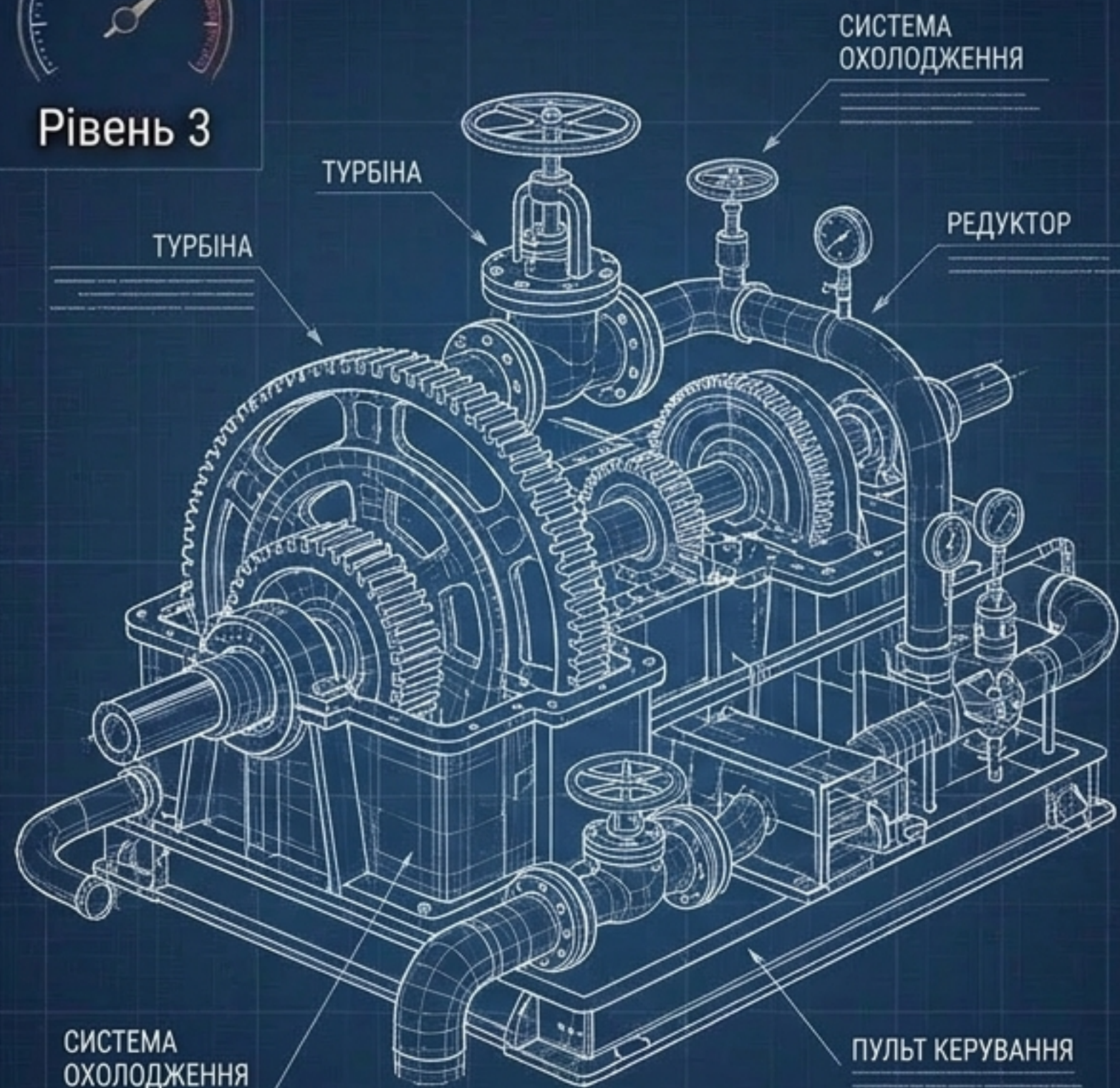
Суть рівня: ШІ виступає в ролі професійного коректора. Використовується для покращення граматики, стилістики або перекладу. Потребує легкого декларування (простої згадки в тексті).

ДИСКЛЕЙМЕР ДЛЯ СИЛАБУСУ:

Студентам дозволяється використовувати ШІ для покращення ясності, виправлення граматики або перекладу власноруч написаного чорнового тексту. Генерування нових академічних думок чи змістових блоків за допомогою ШІ не допускається. Студент зобов'язаний зазначити в кінці роботи: «Для редагування мови та стилю цього тексту було використано [Назва інструменту]».

Рівень 3

Рівень 3: Часткова підтримка змісту (Машинне відділення)

Метафора: Турбіна – потужне прискорення дослідницької роботи, яке вимагає постійного контролю приладів (людини) та детальних записів у бортовий журнал.

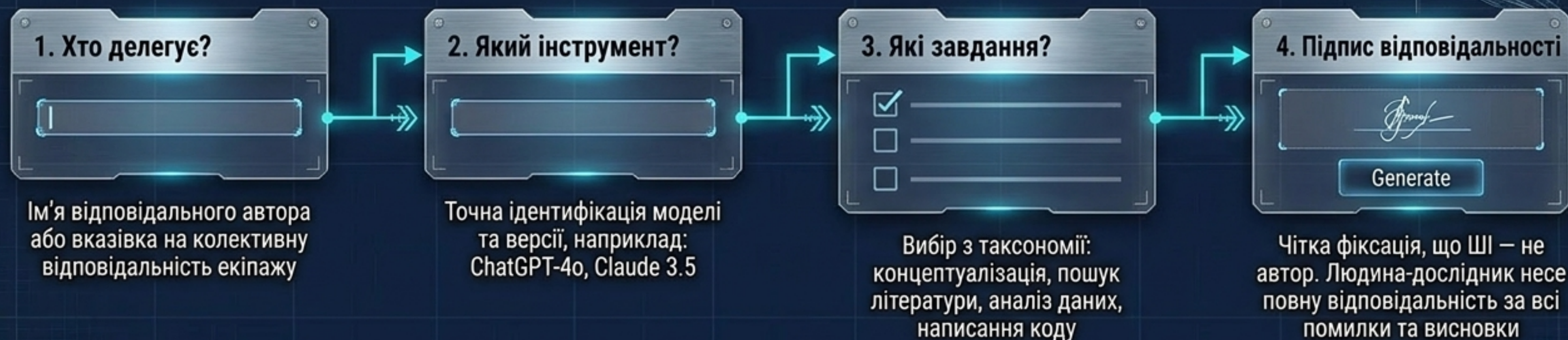
Суть рівня: ШІ використовується для написання частини коду, аналізу масивів даних або систематизації літератури. Вимагає критичного осмислення та обов'язкового повного декларування за стандартом GAIDeT.

ДИСКЛЕЙМЕР ДЛЯ СИЛАБУСУ:

Дозволяється використання ШІ для часткової підтримки змісту (наприклад, аналіз даних, генерація фрагментів коду, систематизація джерел). Студент зобов'язаний критично перевірити всі результати та несе за них повну відповідальність. Робота обов'язково має містити декларацію за міжнародним стандартом GAIDeT, згенеровану через w3id.org/gaidet.

Міжнародний стандарт GAIDeT

Судновий журнал прозорості: Захист від звинувачень через чітку фіксацію делегованих завдань

GAIDeT переводить використання ШІ з «сірої зони» нерозуміння в офіційний, стандартизований та захищений протокол.

Рівень 4

Рівень 4: Повне інтегрування зі ШІ (Штурвал)

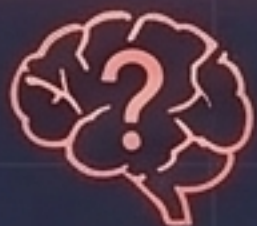
Метафора: Штурвал — людина-капітан свідомо та фахово керує алгоритмом-штурманом для досягнення складної мети.

Суть рівня: ШІ є невід'ємною частиною самого завдання. Оцінюється здатність здобувача професійно формулювати промпти, вести діалог з машиною та критично аналізувати галюцинації моделі.

ДИСКЛЕЙМЕР ДЛЯ СИЛАБУСУ:

ШІ інтегровано в це завдання як обов'язковий інструмент («співпілот»). Метою є демонстрація навичок взаємодії з ШІ. Оцінюватиметься ваша здатність формулювати складні промпти, перевіряти достовірність згенерованих даних та робити власні фахові висновки на їх основі. Додаток з історією ваших промптів є обов'язковою частиною задачі роботи.

Правила безпеки екіпажу: Червоні лінії

Галюцинації та Фальсифікація

Ризик: ШІ генерує абсолютно вигадані факти, неіснуючі ідентифікатори DOI, фальшиві статті або неіснуючі судові рішення.

Дія: Категорично заборонено покладатися на згенеровані дані без їх ретельної незалежної верифікації через первинні джерела.

Порушення Конфіденційності

Ризик: Витік чутливих даних Університету, ноу-хау або персональних даних студентів у відкритий доступ.

Дія: Заборонено завантажувати неопубліковані результати досліджень, комерційну таємницю чи службову кореспонденцію до публічних ШІ-моделей.

Делегування Рецензування

Ризик: Порушення академічної етики та авторського права шляхом розкриття чужої інтелектуальної власності.

Дія: Категорично заборонено використовувати ШІ для експертного оцінювання чи рецензування чужих конфіденційних рукописів та кваліфікаційних робіт.

Генеральне креслення: Матриця впровадження

Рівень (0-4)	Метафора	Суть використання	Тип декларування
0. Без ШІ	Якір	Суворі заборони ШІ, перевірка індивідуальних навичок	Не застосовується (декларується самотійність)
1. Лише підготовка	Маяк	Ідеї, брейншторм, пояснення складних тем	Без формального декларування
2. Мова і форма	Шпангоути	Редагування граматики, стилістики, переклад тексту	Легке декларування (текстова згадка)
3. Часткова підтримка	Машинне відділення	Підтримка змісту (написання коду, аналіз масивів даних)	Повне декларування (Генератор GAIDeT)
4. Повне інтегрування	Штурвал	ШІ як співпілот, оцінка якості промптів та критичного аналізу	Обов'язкове додання історії промптів

